

**ҚОНУНИ
ЎЗБЕКИСТОН**

ДАР БОРАИ ЗАХИРАИ МОДДИИ ДАВЛАТӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2006, №12, мод.627; соли 2009, № 5, мод.322; ҚҶТ аз 03.07.2012с., №841)

Қонуни мазкур принципҳо, тарз ва услубҳои асосии ташаққул, идоракунӣ ва ба танзимдарории захираи моддии давлатиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд. (ҚҶТ аз 19.05.09, № 514)

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

- **захираи моддии давлатӣ (минбаъд - захираи давлатӣ)**- захираи эҳтиётии махсуси стратегии масолеҳ ва молҳо, захираи сарватҳои моддӣ, ки барои эҳтиёҷоти сафарбарӣ ва таъмини корҳои таъхирнопазир ҳангоми бартарафкунии оқибатҳои ҳолатҳои фавқуллода, расонидани ёрии башардӯстона, дастгирии соҳаҳои гуногуни иқтисодии давлат ва ташкилотҳо, расонидани таъсири танзимкунанда ба бозор пешбинӣ шудааст;

- **захираи сафарбарӣ** – захираи эҳтиётии сарватҳои моддӣ ва масолеҳ барои эҳтиёҷоти сафарбарии давлат, ки барои вусъат додани истеҳсоли маҳсулоти саноатии таъиноти ҳарбӣ ва дигар намудҳои маҳсулоти саноатӣ, таъмири техника ва амволи ҳарбӣ дар давраи махсус, вусъат бахшидан ба кори барқароркунии роҳҳои автомобилгард ва роҳи оҳан, аэродромҳо, хати алоқа ва иншоотҳои он, қубурҳои нафту газ, системаи обтаъминкунӣ ва таъминоти барқ дар давраи чанг, бо мақсади таъмини кори мунтазами соҳаҳои саноат, нақлиёт ва алоқа, расонидани ёрии тиббӣ пешбинӣ карда мешавад;

- **системаи захираи давлатӣ** – мақомоти давлатӣ, корхонаю ташкилотҳо, ки дар рафти идоракунӣ, қабули қарорҳо, таҳия ва татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи захираи давлатӣ, инчунин қабул, нигоҳдорӣ ва интиқоли сарватҳои моддии захираи давлатӣ иштирок менамоянд; (ҚҶТ аз 19.05.09, № 514)

- **пур кардани захираи давлатӣ бо сарватҳои моддӣ**- қабули сарватҳои моддӣ барои нигоҳдорӣ дар захираи давлатӣ;

- **баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ** – роӣгон додани сарватҳои моддии захираи давлатӣ ё фурухтани онҳо дар бозор; (ҚҶТ аз 19.05.09, № 514)

- **сарватҳои моддӣ**- маҳсулоти барои таъмини вазифаҳои дар назди мақоми ваколатдори давлатӣ гузошташуда зарурие, ки номгӯи онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад;

- **навқунӣ захираи давлатӣ**- аз захираи давлатӣ баровардани сарватҳои моддӣ то ба охири саноати мӯҳлати муқарраргардидаи нигоҳдорӣ онҳо ва дар як вақт ё дар фосилаи муайян таъмин намудани захираи давлатӣ бо миқдори баробар ва сифати мушобеҳи сарватҳои моддии дигар;

- **қарзидхӣи сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ**- бо шартҳои муайян баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ бо мақсади минбаъд баргардонидани онҳо ба захираи давлатӣ;

- **ивазқунӣи сарватҳои моддии захираи давлатӣ**- баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ ба сабаби тағйир ёфтани стандартҳо ва технологияи тайёр кардани молҳо ва дар як вақт пур кардани захираи давлатӣ бо сарватҳои моддии стандартҳои мутаносиби амалкунанда ва технологияи ба ин стандартҳо ҷавобгӯи истеҳсоли мол;

- **аз ҳолати ҳифозат баровардани сарватҳои моддии захираи давлатӣ**- баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ бидуни аз нав пурқунӣи минбаъдаи онҳо дар захираи давлатӣ;

- **захираи камнашаванда** – ҳаҷми доимии нигоҳдошташавандаи захираи эҳтиётии сарватҳои моддии захираи давлатӣ, ки онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад;

- **мақоми ваколатдори давлатӣ** - мақоми иҷроияи ҳокимияти давлатие, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои татбиқ намудани сиёсати давлатӣ дар соҳаи захираи давлатӣ ваколатдор карда шудааст; (ҚҶТ аз 03.07.2012с., №841)

- **мақоми татбиқкунандаи сиёсати давлатӣ дар соҳаи захираи давлатӣ (минбаъд - мақоми татбиқкунандаи сиёсат)** - мақоми иҷроияи ҳокимияти давлатие, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани сиёсати давлатӣ дар соҳаи захираи давлатӣ ваколатдор карда шудааст;

- **нигоҳдорандаи масъули сарватҳои моддии захираи давлатӣ** - (минбаъд - нигоҳдорандаи масъул) - корхонаи давлатии мақоми татбиқкунандаи сиёсат ва дигар корхона, ки махсус барои нигоҳдорӣи сарватҳои моддии захираи давлатӣ аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ муайян шудааст.

Моддаи 2. Қонунгузорӣ дар бораи захираи моддии давлатӣ

Қонунгузорӣ дар бораи захираи моддии давлатӣ ба Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъриии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Таъиноти захираи давлатӣ

Захираи давлатӣ бо мақсадҳои зерин истифода бурда мешавад:

- барои таъмини эҳтиёҷоти сафарбарӣ ;

- барои таъмини корҳои таъхирнопазир ҳангоми бартараф намудани оқибатҳои ҳолатҳои фавқуллода;

- барои дастгирии давлатии соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқ, ташкилотҳо бо мақсади устуворгардонии иқтисодӣ дар ҳолатҳои муваққатан вайрон гардидани низоми таъминоти захираҳои сӯзишворию энергетикӣ, ашёи хом, ҳӯрокворӣ, дар мавриди пайдо гардидани номутаносибӣ байни талабот ва пешниҳод дар бозори дохилӣ;

- барои расонидани ёрии башардӯстона;

- барои таъсир расонидан ба бозор бо мақсади батанзимдарории он.

Моддаи 4. Системаи захираи давлатӣ

1. Пешбурди сиёсат, идоракунии системаи захираи давлатӣ, муқаррар намудани тартиб, қоида ва меъёрҳо дар соҳаи захираи давлатӣ аз ҷониби **мақоми ваколатдорӣ давлатӣ** таъмин карда мешавад.

2. Ташаккул, нигоҳдорӣ ва хизматрасонии сарватҳои моддии захираи давлатӣ аз ҷониби **мақоми ваколатдорӣ давлатӣ** тавассути нигоҳдорандагони масъули захираи давлатӣ таъмин карда мешавад. Ташаккул, нигоҳдорӣ ва хизматрасонии захираи сафарбарӣ мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

3. Иншоот, молу мулки **мақоми ваколатдорӣ давлатӣ** ва сарватҳои моддии захираи давлатӣ моликияти давлатӣ буда, предмети гарав шуда наметавонанд ва хусусӣ карда намешаванд. (ҚҶТ аз 03.07.2012с., № 841)

Моддаи 5. Номгӯй ва ҳаҷми андӯхти сарватҳои моддии захираи давлатӣ

1. Номгӯй ва ҳаҷми андӯхти сарватҳои моддии захираи давлатиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

2. Ҳаҷми ҳарсолаи андӯхти сарватҳои моддӣ дар захираи давлатӣ дар доираи маблағҳои ба ин мақсад пешбиниамудаи буҷети давлатӣ барои соли навбатии молиявӣ, ҳамчунин бо назардошти ҳаҷми пасандози муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нақша гирифта мешавад.

Моддаи 6. Захираи эҳтиётии камнашавандаи захираи давлатӣ

1. Дар таркиби захираи давлатӣ захираи эҳтиётии камнашавандаи сарватҳои моддӣ ташкил карда мешавад.

2. Номгӯй ва ҳаҷми сарватҳои моддиро барои нигоҳдорӣ дар захираи эҳтиётии камнашавандаи захираи давлатӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

Моддаи 7. Маблағгузори захираи давлатӣ

1. Нигоҳ доштан, инкишофи низоми захираи давлатӣ ва хароҷоти вобаста ба таъминкунӣ, пур кардан ва нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддии захираи давлатӣ ўҳдадорҳои хароҷоти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд.

2. Маблағҳои пардохтаи қабулкунандагони сарватҳои моддӣ, ки аз захираи давлатӣ бо мақсади навкунӣ, ивазкунӣ, аз ҳолати ҳифозат баровардан ё бо дигар асосҳо бароварда шудаанд, ҳамчунин ноустуворона (ҷаримаҳо ва пеня), ки мутобиқи санадҳои қонунгузорӣ рӯёнида шудааст, ба қисми даромади буҷети давлатӣ дохил карда мешаванд.

Моддаи 8. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкил ва идоракунии захираи давлатӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- сиёсати ягонаи идоракунӣ ва танзими захираи давлатиро муайян ва роҳбарии умумии системаи захираи давлатиро ба амал бароварда, **мақоми ваколатдори давлатиро** муайян менамояд;

- системаи захираи давлатиро ташкил медиҳад;

- дар бораи баровардани сарватҳои моддии захираи давлатӣ аз ҳолати ҳифозат ва тариқи қарздиҳӣ (бо мақсади минбаъд баргардонидани онҳо ба захираи давлатӣ) қарор қабул менамояд;

- номгӯй ва ҳаҷми нигоҳдории сарватҳои моддии захираи давлатӣ, аз ҷумла захираи камнашавандаро тасдиқ менамояд;

- тартиби бастанӣ шартномаҳо оид ба иҷрои фармоишҳои сафарбарӣ ва таъмини фармоишҳои номбурдари бо захираҳои моддиву техникӣ муқаррар менамояд;

- оид ба чойгиркунӣ ва сохтмони объектҳои, ки барои нигоҳдории сарватҳои моддии захираи давлатӣ пешбинӣ шудаанд, қарор қабул мекунад;

- **бо пешниҳоди мақоми ваколатдори давлатӣ дар бораи навкунӣ ва ивазкунии сарватҳои моддии захираи давлатӣ қарор қабул мекунад;**

- **тартиби ҷуброни хароҷоти нигоҳдорандагони масъули сарватҳои захираи давлатиро, ки нигоҳдории захираи моддии давлатӣ, аз ҷумла захираи сафарбариро амалӣ менамояд, муайян мекунад;**

- **ҳамоҳангсозӣ, назорат ва мониторинги сис\темаи захираи давлатиро амалӣ менамояд; (ҚҶТ аз 03.07.2012с., № 841)**

- салоҳиятҳои дигареро, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муайян мекунад, амалӣ менамояд.

Моддаи 9. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ

Мақоми ваколатдори давлатӣ:

- сиёсати давлатро, дар соҳаи захираи давлатӣ мутобиқи талаботи Қонуни мазку рва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ татбиқ менамояд;

- оид ба такмил додани сиёсати давлатӣ, тартибу меъёр ва қоидаҳои соҳаи захираи давлатӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таклифҳо пешниҳод менамояд;

- идоракунии сарватҳои моддии захираи давлатиро тибқи талаботи Қонуни мазку рва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи захираи давлатӣ таъмин менамояд;

- баровардани сарватҳои моддии захираи давлатиро бо мақсади навкунии ва ивазкунӣ дар асоси қарорҳои дахлдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд;

- баровардани сарватҳои моддии захираи давлатиро аз ҳолати ҳифозат ва бо тартиби қарздиҳӣ (бо мақсади минбаъд баргардонии онҳо ба захираи давлатӣ) дар асоси қарорҳои дахлдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд;

- номгӯи корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳои нигоҳдорандаи масъули сарватҳои моддии захираи давлатӣ, нуқтаҳои нигоҳдории сарватҳои моддии захираи давлатиро муайян ва тадиқменамояд;

- дар боари ҳаҷм ва таркиби ҳароҷот оид ба хари два нигоҳдории сарватҳои моддии захираи давлатӣ бо тартиби муқарраргардида ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон такалифҳо пешниҳод менамояд;

- тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳвилкунандагони сарватҳои моддӣ ба захираи давлатиро интихоб намуда, бо онҳо шартнома менамояд;

- ба таҳвилкунандагон маблағи сарватҳои моддии захираи давлатӣ воридшударо пардохт менамояд;

- назоратро оид ба нигоҳдории миқдор ва сифати сарватҳои моддии захираи давлатӣ амалӣ менамояд;

- оид ба гузронидани санҷишҳои ҳолати нигоҳдории сарватҳои моддӣ дар корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳои нигоҳдорандаи масъули сарватҳои моддии захираи давлатӣ ва нуқтаҳои нигоҳдории сарватҳои моддии захираи давлатӣ қарор карда, барои гузронидани онҳо метавонад мутахассисон ва коршиносони дахлдорро ҷалб намояд;

- ваколатҳои дигареро, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи захираи давлатӣ муайян карда шаванд. (ҚҶТ аз 03.07.2012с., № 841)

БОБИ 2.

ТАШКИЛИ ТАҲВИЛИ САРВАТҲОИ МОДДӢ БА ЗАХИРАИ ДАВЛАТӢ ВА ҚОЙГИРКУНОНИИ ОНҲО

Моддаи 10. Ташаккул ва қойгиркунии фармоишҳо оид ба таҳвили сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ

1. Фармоишҳо оид ба таҳвили сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ дар ташкилотҳои шаклҳои гуногуни ташкилӣ ва ҳуқуқӣ **қойгир** карда мешаванд.

2. Фармоишдиҳандаи давлатӣ оид ба таҳвили сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ **мақоми ваколатдори давлати** мебошад.

Моддаи 11. Қойгиркунии захираи давлатӣ

1. Захираи эҳтиётӣ сарватҳои моддии захираи давлатӣ дар ташкилотҳои низоми захираи давлатӣ ва ташкилотҳои соҳаҳои дигари иқтисодӣ, ки нигоҳдории масъулиятноки захираҳои номбурдаро дар асоси шартнома ба амал мебароранд, қойгир карда мешаванд. Қойгиркунонӣ ва сохтмони объектҳои низоми захираи давлатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амал бароварда мешавад.

2. Ташкилотҳое, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддии захираи давлатиро ба ҷо меоранд, дар асоси тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалиётҳоро доир ба нигоҳдорӣ, навкунӣ, ивазкунӣ ва баровардани сарватҳои моддии захираи давлатӣ анҷом медиҳанд.

3. Ҳароҷоти ташкилотҳое, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддии захираи давлатиро ба амал мебароранд, аз ҷониби **мақоми ваколатдори давлатӣ** аз ҳисоби маблағҳои бучети давлатӣ, мутобиқи шартҳои шартнома пардохт мегардад.

4. Маълумот дар бораи ҳаҷми захира оид ба қойгиркунонӣ, таҳвили мол, пур кардани захира, навкунӣ ва ҳаҷми воқеии захираи давлатӣ сирри давлатӣ ҳисобида шуда, ошкор намудани он мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси ҷавобгарӣ мегардад.

БОБИ 3.

ТАРТИБИ ТАЪМИН КАРДАН ВА БАРОВАРДАНИ САРВАТҲОИ МОДДИИ ЗАХИРАИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 12. Хусусиятҳои таъмин кардан, қойгиркунонӣ ва нигоҳдории сарватҳои моддии захираи давлатӣ

1. Бо сарватҳои моддӣ таъмин намудани захираи давлатӣ ин бо маҳсулот таъмин намудани эҳтиётоти давлат мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

2. Сарватҳои моддӣ, ки ба захираи давлатӣ гузошта мешаванд ва нисбати онҳо талаботи таъмини бехатарии ҳаёт, саломатии истеъмолкунандагон, ҳифзи муҳити зист муқаррар карда шудааст, бояд сертификати мутобиқат оид ба талаботи зикршуда барои ҳамаи давраи нигоҳдорӣ дошта бошанд.

3. Мӯҳлат ва шартҳои нигоҳдории сарватҳои моддии захираи давлатиро **мақоми ваколатдори давлатӣ** бо назардошти талаботи дастури техникӣ, стандартҳо ва ҳуҷҷатгузори илмию техникӣ муқаррар мекунад.

4. Мӯҳлат ва шартҳои нигоҳдории сарватҳои моддии захираи сафарбариро мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, ки супориши сафарбарӣ додааст, дар мувофиқа бо **мақоми ваколатдори давлатӣ** муқаррар менамояд.

5. Сарватҳои моддии захираи давлатӣ, ки дар ташкилотҳои таъминкунандаи нигоҳдории масъулиятнок қойгир карда шудаанд, аз тарафи **мақоми ваколатдори давлатӣ** суғурта карда мешаванд.

Моддаи 13. Асосҳо ва тартиби баровардани сарватҳои моддии захираи давлатӣ

1. Баровардани сарватҳои моддии захираи давлатӣ ба ҷо оварда мешавад:

- бо мақсади навкунии онҳо ва ивазкунӣ;

- бо тартиби **қарздиҳӣ**;

- бо тартиби аз ҳолати ҳифозат баровардан;

- барои таъмини корҳои таъҷилӣ ҳангоми бартарафкунии ҳолатҳои фавқулодда;

- барои дастгирии соҳаҳои иқтисодӣ;

- барои расонидани ёрии башардӯстона;

- барои таъсир расонидан ба бозор бо мақсади батанзимдарории он;

- барои таъмини эҳтиёҷоти сафарбарӣ.

2. Аз захираи давлатӣ бо мақсади навкунӣ ва ивазкунӣ баровардани сарватҳои моддӣ аз ҷониби **мақоми ваколатдори давлатӣ дар асосӣ қарори дахлдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон** амалӣ карда мешавад.

Навкунии сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ, ки дар ташкилотҳои баҷооварандаи нигоҳдории масъулиятнок нигоҳ дошта мешаванд, ҳамчунин ивазкунии онҳо дар асоси шартнома ба маҳсулоти навъ ва сифати мушобеҳ аз ҷониби ташкилотҳои номбурда мустақилона гузаронида мешавад. Барои навъҳои алоҳидаи сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигари навкунӣ ва ивазкунии онҳоро муқаррар карда метавонад.

3. Баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ бо тартиби қарздиҳӣ дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

Қоидаҳои баровардан бо тартиби қарздиҳӣ ва баргардонидани сарватҳои моддӣ захираҳои давлатиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

4. Ҳангоми баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ бо тартиби қарздиҳӣ ташкилоти гирандаи сарватҳои моддӣ (қарздиҳанда) ўҳдадории кафолатнок оид ба баргардонидани сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ пешниҳод менамояд.

5. Баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ ба ғайр аз захираи эҳтиётии камнашаванда бо тартиби қарздиҳӣ дар мўҳлати на зиёда аз шаш моҳ ва то 20 фоизи ҳаҷми сарватҳои моддӣ дар захираи давлатӣ дар ибтидои соли қорӣ мавҷудбуда дар асоси қарори роҳбари мақоми ваколатдори давлатӣ тавассути шартнома гузаронида шуда метавонад.

6. Ҳангоми бақарздиҳии сарватҳои моддӣ захираи сафарбарӣ қарздиҳанда ба захираи сафарбарӣ миқдори баробари сарватҳои моддӣ мушобеҳро бармегардонад.

7. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад дар бораи рӯёнидани қарз оид ба баргардонидани сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ дар шакли дигари сарватҳои моддӣ, ки ба номгӯи захираҳои давлатӣ дохиланд ё дар шакли маблағи пулӣ қарор қабул кунад.

8. Баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ бо тартиби аз ҳолати ҳифозат баровардан аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷо оварда мешавад.

Баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ барои таъмини эҳтиёҷоти таъҷилӣ ҳангоми бартарафкунии оқибатҳои ҳолатҳои фавқулодда бо дархости мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, ки иҷрои вазифаи танзими қор оид ба бартараф намудани оқибатҳои вазъияти фавқулодда ба зиммаи ў гузошта шудааст, дар асоси супориши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амал бароварда мешавад. Барқароркунии сарватҳои моддӣ номбурда ба захираи давлатӣ аз ҳисоби буҷети давлатӣ дар мўҳлати на дертар аз шаш моҳ таъмин карда мешавад.

9. Баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ барои расонидани ёрии башардўстона дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амал бароварда мешавад.

10. Баровардани сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ бо мақсади навкунӣ ва ивазкунӣ дар шакли тендер ва тартиби муайяннамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ амалӣ карда мешавад.

Моддаи 14. Истифодаи захираҳои эҳтиётии захираи давлатӣ барои таъсир расонидан ба бозор бо мақсади батанзимдарории он

1. Дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ метавонанд барои таъсир расонидан ба бозор бо мақсади батанзимдарории он истифода бурда шаванд, ки он бо роҳи мудохилаи моли ва хариди он мутобиқи номгӯи ва ҳаҷми захираи эҳтиётии захираи давлатӣ, аммо бе истифодаи ҳаҷми захираи эҳтиётии камнашавандаи захираи давлатӣ ба амал бароварда мешавад.

2. Дар мавридҳои зарурӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ба захираи давлатӣ аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ зиёда аз ҳаҷми муқарраршуда харидан ва пасандоз намудани сарватҳои моддӣ қарор қабул мекунад.

Моддаи 15. Таъмини таҳвили сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ

1. Дар мавриди рӯй додани ҳолатҳои фавқулодда ё қорӣ намудани вазъияти фавқулодда таҳвили сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ аз ҷониби ташкилотҳои нақлиётӣ дар навбати аввал ба ҷо оварда мешавад.

2. Сарватҳои моддӣ дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз захираи давлатӣ баровардашаванда, аз ҷумла барои бартарафкунии оқибатҳои офати табиӣ, садамаҳо, фалокатҳо ва дигар ҳолатҳои фавқулоддаи табиӣ ва техногенӣ аз тарафи ташкилотҳои нақлиётӣ, новобаста аз шакли моликиятшон бо пешниҳоди бор бо пардохти пешакӣ барои таҳвил қабул карда мешаванд.

БОБИ 4.

МАСЪУЛИЯТИ МОЛУМУЛКӢ

Моддаи 16. Масъулияти молумулкӣ оид ба амалиётҳои вобаста ба сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ

1. Барои гузаронидани мўҳлати таъмини (пур кардани), нокифоя таъмин кардани (нокифоя пур кардани) сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ таъминкунанда (ташкилоте, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддӣ захираи давлатиро ба ўҳда дорад) ба андозаи 50 фоизи арзиши сарватҳои моддӣ таъминкарданашуда (пурнакарда) ноустуворона месупорад.

Ноустуворона то иҷрои воқеии ўҳдадориҳо оид ба таъмини сарватҳои моддӣ мутобиқи шартномаи басташуда рӯёнида мешавад.

2. Барои сари вақт ба захираи давлатӣ барнагардонидани сарватҳои моддӣ қарз гирифташуда аз қарздор ба андозаи 0,3 фоизи арзиши сарватҳои моддӣ баргардониданашуда барои ҳар як рӯзи гузаронидани мўҳлат то иҷрои пурраи ўҳдадорӣ оид ба баргардонидани сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ пушаймона (пеня) рӯёнида мешавад.

3. Барои сари вақт иҷро накардани супориши **мақоми ваколатдори давлатӣ** оид ба ҳамлу нақли сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ, ташкилоте, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддӣ захираи давлатиро ба ўҳда дорад, ба андозаи 0,5 фоизи арзиши моли ҳамлу нақлшаванда барои ҳар рӯзи гузаронидани мўҳлат то иҷрои пурраи ўҳдадорӣ пушаймона (пеня) месупорад.

4. Барои ба захираи давлатӣ гузоштани сарватҳои моддии ба мӯҳлати дарози нигоҳдорӣ ношоём, маводи нопурра ё аз рӯи сифат ва навъҳои худ ба шартҳои шартномаи давлатӣ мувофиқ набуда, таъминкунанда (ташкилоте, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддии захираи давлатиро ба ҷо меорад) ба андозаи 20 фоизи арзиши молҳои нуқсондор доништашуда, ба шартҳои шартномаи давлатӣ мувофиқ набуда ҷарима месупорад.

5. Барои ба захираи давлатӣ гузоштани сарватҳои моддии бетамға ё тамғаи мувофиқи талаб надошта, гузоштани сарватҳои моддии дар зарфи (борҷомаи) мувофиқи талаб набуда, барои истифодаи коғазхалтаҳои ба талаботи стандарт ва шартҳои шартнома мувофиқ набуда истехсолкунанда (таъминкунанда) ба андозаи 5 фоизи арзиши сарватҳои моддии номбурда ҷарима месупорад.

Таъминкунанда вазифадор аст дар муддати як моҳ сарватҳои моддии нуқсондор доништашуда, зарфҳоро (борҷомаҳоро) барқарор кунад ё тамғаи молҳоро ислоҳ намояд.

6. Ҳангоми ошкор гардидани нуқсонҳои ноаёни истехсолӣ дар сарватҳои моддии ба захираи давлатӣ гузошташуда масъулияти молумулкӣ новобаста аз мӯҳлати гузошта шудани сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ ва вақти ошкор гардидани ин нуқсонҳо, ба шартҳои риоя гардидани низоми нигоҳдории сарватҳои моддии номбурда, ба дӯши таъминкунанда (молрасон) гузошта мешавад.

7. Барои таъмин накардани нигоҳдории беосеби миқдории сарватҳои моддии захираи давлатӣ аз ташкилотҳое, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддии захираи давлатиро ба ӯҳда доранд, ба андозаи 0,3 фоизи арзиши сарватҳои моддии камомад барои ҳар рӯз то барқароркунии пурраи захираи эҳтиётӣ ба захираи давлатӣ пушаймона (пеня) рӯёнида мешавад.

8. Ҳангоми муқаррар гардидани ҳодисаҳои барасмиятдарории амалиётҳо бе таъмини мол оид ба гузоштани сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ, ташкилотҳое, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддии захираи давлатиро ба ҷо меоранд, ба андозаи 0,5 фоизи арзиши онҳо барои ҳар рӯз аз лаҳзаи барасмиятдарории амалиёти номбурда то лаҳзаи воқеан гузоштани сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ пушаймона (пеня) пардохт менамоянд.

9. Ҳангоми аз захираи давлатӣ пурра нагирифтани сарватҳои моддӣ, ки дар шартнома барои баровардан пешбинӣ шудаанд, қабулкунандагон хароҷоти вобаста ба нигоҳдории сарватҳои моддӣ зиёда аз мӯҳлат нигоҳдошташавандаро, ҳамчунин зарари вобаста ба паст шудани сифати сарватҳои моддӣ гирифтанишуда ва хароҷоти пардохти ҷаримаро барои истифода набурдан, бекор мондани воситаҳои нақлиётӣ барои ҳамлу нақли сарватҳои моддӣ номбурда пешбинишударо пардохт менамоянд.

10. Дар мавриди риоя нашудани қоида ва шартҳои нигоҳдорӣ, сари вақт нагузаронидани навкунӣ ва ивазкунии сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ, инчунин нигоҳдории сарватҳои моддӣ ба номгӯи тасдиқгардида, стандартҳои амалкунанда ва шартҳои техникӣ мувофиқ набуда, сари вақт пешниҳод накардани ҳисобот ташкилоте, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддӣ захираи давлатиро ба ҷо меорад, ба андозаи 20 фоизи арзиши сарватҳои моддӣ амалиётҳое, ки дар натиҷаи онҳо ба ин камбудихо роҳ дода шудааст, бе озод кардани он аз иҷрои ӯҳдадорихо оид ба амалиётҳои номбурда ҷарима месупорад.

11. Барои қабул накардани сарватҳои моддӣ ба захираи давлатӣ ва саркашӣ кардан аз баровардани сарватҳои моддӣ аз захираи давлатӣ ташкилотҳои низоми захираи давлатӣ ва ташкилоте, ки нигоҳдории масъулиятноки сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ ба зиммаи онҳо гузошта шудааст, ба таъминкунанда (қабулкунанда, харидор) ба андозаи 50 фоизи арзиши сарватҳои моддӣ, ки барои қабул ё бароварданашон раддияи беасос изҳор карда шудааст, ноустуворона месупоранд.

12. Ноустуворона (ҷарима, пеня), ки дар қисмҳои 1, 5, 7, 8, 10, 11 моддаи мазкур пешбинӣ шудааст, аз рӯи нархи сарватҳои моддӣ дар рӯзи пардохт рӯёнида шуда, дар ҳаҷми пурра ба қисми даромади бучети давлатӣ гузаронида мешавад.

13. Рӯёнидани ҷаримаҳои дар моддаи мазкур пешбинишуда мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амал бароварда мешавад.

БОБИ 5. БАҲИСОБГИРӢ ВА ҲИСОБУКИТОБ

Моддаи 17. Баҳисобгирӣ ва ҳисобукитоби сарватҳои моддӣ захираи давлатии мавҷуда ва муомилоти онҳо

Баҳисобгирӣ ва ҳисобукитоби муҳосиби сарватҳои моддӣ захираи давлатии мавҷуда ва муомилоти онҳо дар захираи давлатӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амал бароварда мешавад.

БОБИ 6. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 18. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 19. Ҳалли баҳсҳо

Ҳамаи баҳсҳо, ки байни иштирокчиёни ҷараёни ташкилдихӣ ва истифодаи сарватҳои моддӣ захираи давлатӣ ба миён меоянд, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳал карда мешаванд.

Моддаи 20. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

ш.Душанбе, 22 декабри соли 2006
№ 216
